NATIONALISME

Nieuw Guinees nationalisme onder de Papoea's is niet nieuw, maar tot voor kort heeft het meer de kenmerken gedragen van een sentiment dan van een ideologie. Voor het eerst heeft dit nationalisme nu echter een duidelijke formulering gevonden op de partijbijeenkomst van de Partei Nationaal te Hamadi op woensdag jl.

HOE ZIJN DE REACTIES?

De Papoea heeft kalm gereageerd, en dat pleit voor hem. Ongetwijfeld hebben velen zich als lid van de nieuwe partij opgegeven, maar een werkelijke massa beweging is Parna vooralsnog niet geworden. Dat was ook niet te verwachten want Nieuw Guinea kent geen massabevolking, zoals Djakarta of Leopoldstad. Vele Papoea's, in hun zelfbewustzijn gesterkt door de denkbeelden die op de vergadering geuit zijn, verklaarden niet temin doodnuchter, dat ze eerst eens wilden aanzien hoe de zaak zich zou ontwikkelen.

De uitgezonden krachten, Europeanen met alle garanties van een stevig contract, hebben al dan niet geinteresseerd kennis genomen van de geboorte van de nieuwe partij, velen zelfs met sympathie.

Voor zover er verontrusting valt te constateren is dat bij de groep der **niet-autochtone "blijvers"**, en dan in het bijzonder onder de uit Indonesië hierheen gekomen Europeanen. Personen uit deze groep verzekerden ons er van overtuigd te zijn, dat als er nu een schip door de regering zou worden gecharterd, dat enkele honderden Europeanen tegen goedkope tarieven naar Nederland zou brengen, het in een oogwenk zou zijn volgeboekt.

We hebben reeds eerder opgemerkt dat een vrij groot aantal Europeanen de laatste tijd naar Nederland vertrekt. [Uit Hollandia: vorige maand 30, deze maand 100, volgende maand ongeveer 150]. De tendens om Nieuw Guinea te verlaten, niet zozeer gebaseerd op angst als wel op het besef dat er hier geen toekomst voor de betrokken groep is, is door de vergadering te Hamadi versterkt.

Een opkomend nationalisme in een koloniaal land heeft bepaalde kenmerken die de Indische Nederlander reeds elders heeft leren kennen:

Het mobiliseren van de voordien passieve autochtone bevolking teneinde de politieke macht te verwerven, en voorts een streven om de politeke [bestuurs en politie] functies met autochtonen te bezetten.

Talloze landen zijn Nieuw Guinea inmiddels op de weg van het nationalisme voorgegaan en wanneer we een lijst van al die landen zouden opstellen, dan zou blijken dat lang niet overal de overdracht van bevoegdheden die het nationalisme nastreeft, zonder ongelukken is verlopen. In andere landen, en we denken daarbij bijvoorbeeld aan Suriname waar ook nationalisme bestaat, is alles echter in goede harmonie geregeld.

Wat mag men nu in Nieuw Guinea verwachten?

Er zijn enkele factoren, die de positie van het jl. woensdag gepresenteerde nationalisme enigszins anders maken, dan in vele andere landen. Elders in dit blad publiceren wij een interview met de Directeur van Binnenlandse Zaken, dat werd afgenomen voordat de vergadering te Hamadi plaats vond. U ziet, dat met name wat de vorming van een nationaal ambtenarencorps betreft, de plannen van de overheid nauwelijks minder ver gaan dan PARNA nastreeft. Het bestuur kampt met een tekort aan personeel en wil graag zo gauw mogelijk Papoea's voor de hogere bestuursfuncties opleiden en wel op de wijze als door Kirihio bepleit. Dit betekent, dat er in Nieuw Guinea voor de verwezenlijking van de nationalistische aspiraties nauwelijks strijd geleverd zal behoeven te worden. Dit geldt in nog sterker mate voor de instelling van de Nieuw Guinea Raad met zijn grote bevoegdheden, die geheel op initiatief van de Nederlandse regering tot stand komt.

De uitwassen van het nationalisme die in veel landen ontstonden als een gevolg van verbittering, zijn in Nieuw Guinea daardoor minder waarschijnlijk. Het feit dat de heren Wajoi en Kirihio hun toespraken hielden met op de achtergrond de Nederlandse driekleur en een portret van HM. de koningin heeft dan ook wellicht meer betekenis voor de toekomst, dan alleen maar een goedkoop gebaar.

In de eerstkomende jaren verwachten wij geen politieke crisis-situatie in Nieuw Guinea. Vele Europeanen zullen waarschijnlijk toch vertrekken omdat zij niet door de ontwikkeling verrast willen worden. Zij zouden wellicht blijven als zij van de Nederlandse regering de garantie kregen dat zij, als de nood aan de man komt, allen gerepatieerd zullen worden, zoals ook België zijn mensen met alle middelen uit de Kongo haalde. Zo'n garantie zou de gemoedsrust ten goede komen van hen die eigenlijk niets liever willen dan hier rustig blijven werken en het zou Nederland nu een migratieprobleem besparen. We zouden de regering een dergelijke garantie, ernstig in overweging willen geven.

Anderzijds zouden we hen die op zich genomen hebben om het nationalisme in Nieuw Guinea te leiden, willen aanraden om contact op te nemen met de politieke leiders van Suriname en de Nederlandse Antillen, teneinde van hen te vernemen wat 't betekent om langs wegen der geleidelijkheid de nationale aspiraties te verwezenlijken. Als Suriname een voorbeeld zou kunnen zijn voor Nieuw Guinea dan zou niemand reden tot klagen hebben.

Volledigheidshalve

In het artikel in de Nieuw Guinea Koerier van zaterdag jl. over de oprichting van de "Vertegenwoordiging Particulier Bedrijfsleven in Nieuw Guinea" werden een aantal bedrijven genoemd die reeds tot deze organisatie waren toegetreden. Men maakt ons er nu op attent, dat deze lijst van bedrijven niet volledig was. De "Bouwmaatschappij Hollandia NV", werd namelijk niet genoemd, hoewel deze maatschappij tegelijk met de andere bouwbedrijven tot de organisatie toetrad. Hiermede zij dus alsnog gemeld, dat de Bouwmaatschappij Hollandia lid is van de "Vertegenwoordiging Particulier Bedrijfsleven Nieuw Guinea".

Ontwerp - kiesordonnantie gereed

Naar wij van bevoegde zijde vernemen is de ontwerp-kiesordonnantie voor de verkiezingen van de Nieuw Guinea Raad in eerste instantie gereed.

Het ontwerp is voor advies aan de Residenten en de leden van de Raad voor Volksontwikkeling gezonden, alvorens aan de Minister te worden aangeboden.

Tevens vernemen wij, dat het opstellen van kiezerslijsten de meeste moeilijkheden ondervindt niet bij de autochtonen, maar bij de Europeanen en de Chinezen in de steden. De Papoea's zijn reeds uit en te na geregistreed maar dit is niet het geval met de andere groepen. Zoals bekend bestaat er in Nieuw Guinea wel een burgerlijke stand, waarin geboorten, huwelijken en sterfgevallen worden opgetekend, maar er is geen bevolkings register, waarin men bijvoorbeeld het verloop van de bevolking zou kunnen volgen. De medewerking van de niet -autochtonen bij het opstellen van de kiezerslijsten zal dan ook van het grootste belang zijn.

Eind 1960 eerste Hunters in de lucht

Wij meldden reeds, dat de Nederlandse regering 't 4500 tons metende KPM schip "Van Riemsdijck" heeft gecharterd om luchtmachtpersoneel voor de verdediging van Nw. Guinea over te brengen en 1 à 2 jaar bij Biak dienst te doen als behuizing voor de luchtmachtgroep van ca 400 man zolang er niet is voorzien in een definitieve huisvesting aan de wal. Toen de KPM zich gedwongen zag zich uit Indonesië terug te trekken is 't schip enkele jaren opgelegd in Singapore. Het arriveerde een dezer dagen in Rotterdam om bij Verolme te worden omgebouwd. Het luchtmachtpersoneel dat 24 Hawker-Hunter straaljagers op Biak vliegende zal houden, is thans vrijwel geheel aangewezen.

De overgrote meerderheid van het vliegende en technisch personeel is in beroepsdienst. Er gaan ca. 40 dienstplichtigen mee, waarvan de meesten vrijwilligers. De duur van het verblijf van de luchtmacht is gelijk aan die van het verblijf van de landmacht.

Het streven is er op gericht einde van dit jaar de eerste Hunter in de lucht te hebben. Het zal echter nog enkele maanden van '61 in beslag nemen om op Biak een volledige radar-apparatuur op te bouwen die de toestellen in staat zal stellen om ook onder slechte weersomstandigheden te opereren.

Tsaad onafhankelijk

In West Afrika is gisternacht met veel feestvreugde de vroegere Franse kolonie Tsaad tot onafhankelijk republiek uitgeroepen.

Tsaad kreeg al enige dagen geleden een zekere vorm van zelfstandigheid maar deze is nu compleet geworden.

Het voorlezen van het onafhankelijkheidsprogramma is bijgewoond door de Franse minister van Staat, die een boodschap van president De Gaulle meebracht.

Tsaad zal de goede betrekkingen met Frankrijk handhaven, en lid van de Franse Gemeenschap blijven.